



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis  
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus  
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

**Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>**

**Ingolstadii, [1589]**

**VD16 B 1603**

XVI. Refellitur error Ioannis Parisiensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

pus Domini vniri in Sacramento, quomodo vniuntur in Christo Diuinitas, & humanitas.

SED hæc omnia facillè solui possunt. Nam Cyprianus, Remigius, & Damascenus cum dicunt, panem se infundere Diuinitatem, intelligunt ita se infundere, vt conuertat panem in corpus Domini omnipotentia sua, non autem, vt hypostaticè sibi coniungat. Nam Cyprianus dicit ibidem apertè, panem mutari quoad naturam, & sic fieri carnem omnipotentia Verbi. Remigius quoque (quem Haymo sequutus est) dicit esse idem corpus panem cõsecratum, & corpus ex Virgine, quia panis in corpus vertitur. Sic etiam Damascenus multis verbis conuersionem panis in carnem docet, & probat. Porro Theodoretus, & Gelasius comparant Eucharistiam cum Incarnatione propter quandam similitudinem, non quod in omnibus paria sint: similitudo autem in eo sita est, quòd sicut in Eucharistia sunt species panis, & etiam est caro Christi, & non confunduntur ista, nec permiscentur, ita in Christo sunt duæ naturæ inconfusæ, & impermixtæ. Quod autem attinet ad substantiam panis, mutari illam non negant. Nam etiam ipsi ibidem (vt supra docuimus) apertè meminerunt mutationis terreni panis in rem cœlestem, id est, carnem Christi gloriosam. At Rupertus contraria via ingreditur, quippe qui in cap. 6. Ioannis apertissimè docet, à Christo panem fieri corpus non murando, vel destruendo panem, sed assumendo ad personam suam.

CAPVT XVI.

*Refellitur error Ioannis Parisiensis.*

**S**EXTUS error Ioannis Parisiensis iisdem argumentis refellitur, quibus error præcedens Ruperti: & præterea habet aliud maius incommodum, quod vult panem immediatè assumi à corpore Domini. Multi enim non sine causa dubitant an possit fieri, vt creatura creaturam hypostaticè assumat. Et præterea corpus Domini in Christo caret propria personalitate; quomodo igitur poterit aliis communicare, quod in se non habet?

SED nec obtinet iste error, quod cupit, nimirum, vt possit dici verè, Panis est corpus, & non cogamur admittere, panem esse Deum. Nam adhuc posita illa assumptione panis à Verbo, Yy 4 mediante

mediante corpore Christi, non est vera propositio, Panis est corpus: siquidem corpus, ut hic sumitur, est pars quaedam naturæ humanæ, & proinde non potest prædicari, vel de toto, vel de altera parte coassumpta. Sicut enim non dicimus, Deus est corpus Christi, nec Diuinitas est corpus Christi, sed solum Deus est homo: ita non posset dici, Panis est corpus Christi: si essentia panis est corpus Christi; licet in eodem supposito subsisterent. Quomodo etiam non dicimus, Digitus est manus, & annulus est digitus; licet digitus mediante manu in corpore subsistat, & annulus mediante digito sit in manu. Et præterea posita illa assumptione, poterit omnino verè dici, panis est Deus, & Deus est panis; quod est alterum incommodum, quod Ioannes ille vitare cupiebat. Nam licet panis à verbo assumatur mediante solo corpore Christi: tamen quia Verbum invisibile est, à toto Verbo assumitur, & in toto Verbo subsistit: ille panis, perinde planè, ac si mediante tota humanitate Christi assumeretur; quare verè dicetur Deus Verbum esse panem. Nec similitudo æthiopsis repugnat: nam si candor, qui est in dentibus æthiopsis, mediantibus dentibus in toto corpore existeret, totus æthiops diceretur, candidus. Vide plura apud Durandum in 4. distinct. 10. quæst. 1.

## CAPVT XVII.

*Refellitur error Vbiquistarum.*

**D**E ERRORE Vbiquistarum fusè tractauimus in libris de Christo, ad quæ locum lectorem retinendum putauimus. Hic autem contenti erimus breuissimè demonstrare, per figmentum Vbiquitatis, non modò non explicari vel confirmari, sed planè obscurari, & everti Sacramentum Cœnæ Domini.

PRIMO igitur ex Vbiquitate sequitur, Eucharistiam non esse Sacramentum. Sacramenta enim noui Testamenti à Christi institutione pendent, & à ritu, & verbis, quæ ille præcepit. At præcipuum quod est in Eucharistia, ab institutione, ritu, & verbis Christi non pender, si vera est Vbiquistarum doctrina; non igitur Eucharistia Sacramentum Christi est. Propositio conceditur ab omnibus, & supra à nobis in lib. de Sacramentis in genere probata est, nullo ex aduersariis dissentiente. Assumptio autem est ipsius Lutheri in lib. quod verba Do-